

ΖΩΟΤΕΧΝΙΑ ΙΙΙ

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ

Δρ Βασίλης Παπασίρος
Επ. Καθηγητής
2013

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

1ος σταθμός: εξημέρωση

- ✓ 7.000 π.Χ. → εγκατάλειψη νομαδικής ζωής
- ✓ Καμία βελτίωση, μείωση μεγέθους
- ✓ Τα πρώτα ζώα εξημερώθηκαν στην Ασία

- ✓ 2 κέντρα
-
- ```
graph LR; A[2 κέντρα] --> B[Κίνα & ΝΑ Ασία]; A --> C[Βαλτική];
```

Περιοχές χωρίς ανάπτυξη

```
graph LR; D[Περιοχές χωρίς ανάπτυξη] --> E[Μηρυκαστικά]; D --> F[Θρησκευτικοί λόγοι];
```


Μηρυκαστικά
Θρησκευτικοί λόγοι

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2ος σταθμός: 18ος – 19ος αιώνας

- ✓ Δημιουργία σταθεροποιημένων φυλών υψηλής παραγωγικότητας   Αγγλία → Δανία → Ολλανδία
- ✓ Ο χοίρος διαφοροποιείται από την ημιάγρια κατάσταση

Περίοδος που χαρακτηρίζεται από τις 'Εθνικές Φυλές'

και από 2 τάσεις

Παχιά σφάγια

Άπαχα σφάγια

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

3ος σταθμός: δεκαετία του 1950

- ✓ **Αύξηση αναγκών σε κρέας**
- ✓ **Μεγάλη ανάπτυξη:**
  - Χαρακτηριστικά του χοιρινού κρέατος
  - Παραγωγικότητα του χοίρου
  - Επιδεκτικό είδος στην εντατική εκτροφή
  - Υψηλός Δ.Μ., μικρό κόστος παραγωγής

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

- Άνοδος βιοτικού επιπέδου – αύξηση αναγκών
- Κρέας Μεγ. Μηρυκαστικών: Αυξημένος χρόνος μεταξύ διαδοχικών τοκετών και υψηλότερο κόστος
- Χοίροι = Πολύτοκα ζώα => πρόοδος στη γενετική βελτίωση
- Ομαδική – μαζική εκτροφή σε περιορισμένο χώρο
- Μικρός ρόλος του παράγοντα «έδαφος» στη χοιροτροφία
- Υψηλός δείκτης μετατρεψιμότητας (επίπεδο: 2,2 – 2,8) => κόστος παραγωγής = διπλάσιο του ορνίθιου και υποδιπλάσιο του βόειου

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- **Αύξηση βιοτικού επιπέδου => μείωση κατανάλωσης > προτίμηση σε βόειο κρέας**
- **Υπερπαραγωγή κρέατος => μείωση τιμής κρέατος**
- **Πολυδυμία χοίρων=> Υπερπαραγωγή χοίρειου κρέατος=> αυξομείωση τιμών**
- **Υψηλές επενδύσεις**
- **Απόβλητα / ρύπανσης – μόλυνση περιβάλλοντος**

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- ❖ Μετατροπή του «παμφάγου» χοίρου σε καταναλωτή συμπυκνωμένων τροφών χαμηλής περιεκτικότητας σε **κυτταρίνες**=> Τροφικός ανταγωνισμός με άνθρωπο (κατανάλωση **δημητριακών και σόγιας**) – **Βιοκαύσιμα**=> αύξηση τιμών τροφών που προορίζονται για την εκτροφή χοίρων
- ❖ Υγειονομικά προβλήματα (ταχύτατα εξαπλούμενες επιζωοτίες – βλ. Η. Βασίλειο) λόγω συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού ζώων σε μικρό χώρο, και λόγω της διακίνησης τους μεταξύ κρατών παγκόσμια

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Ανταπόκριση στις οργανοληπτικές επιθυμίες του καταναλωτή
- Εξασφάλιση χοιρινού κρέατος σε προσιτή τιμή
- Χοιρινό κρέας που να μην προκαλεί βλάβη στην υγεία του καταναλωτή
- Διαφάνεια – Ιχνηλασιμότητα – Διασφάλιση Δημόσιας Υγείας
- Διασφάλιση της ευζωίας (welfare) των εκτρεφόμενων ζώων
- Μέθοδοι εκτροφής φιλικό στο περιβάλλον
- Βιολογική χοιροτροφία (τριχινέλλα)
- Προστασία Υγείας εργαζομένων στις εκτροφές

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Δαπάνες διατροφής= 70% κόστους παραγωγής χοίρειου κρέατος
- Μείωση καλλιεργούμενων εκτάσεων στην Ελλάδα?
- Μεταβολές τιμών χοίρειου κρέατος στην Ε.Ε.
- Ποσοστό αυτάρκειας Ελλάδας σε χοίρειο κρέας.
- Λειτουργία ελληνικής αλλαντοποιίας
- Απόβλητα – περιβαλλοντικές επιπτώσεις
- Παραγωγή βιοκαυσίμων ?
- Γενετική τροποποίηση, GMO ζωοτροφών?
- Δημιουργία κλωνοποιημένων χοίρων ?

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

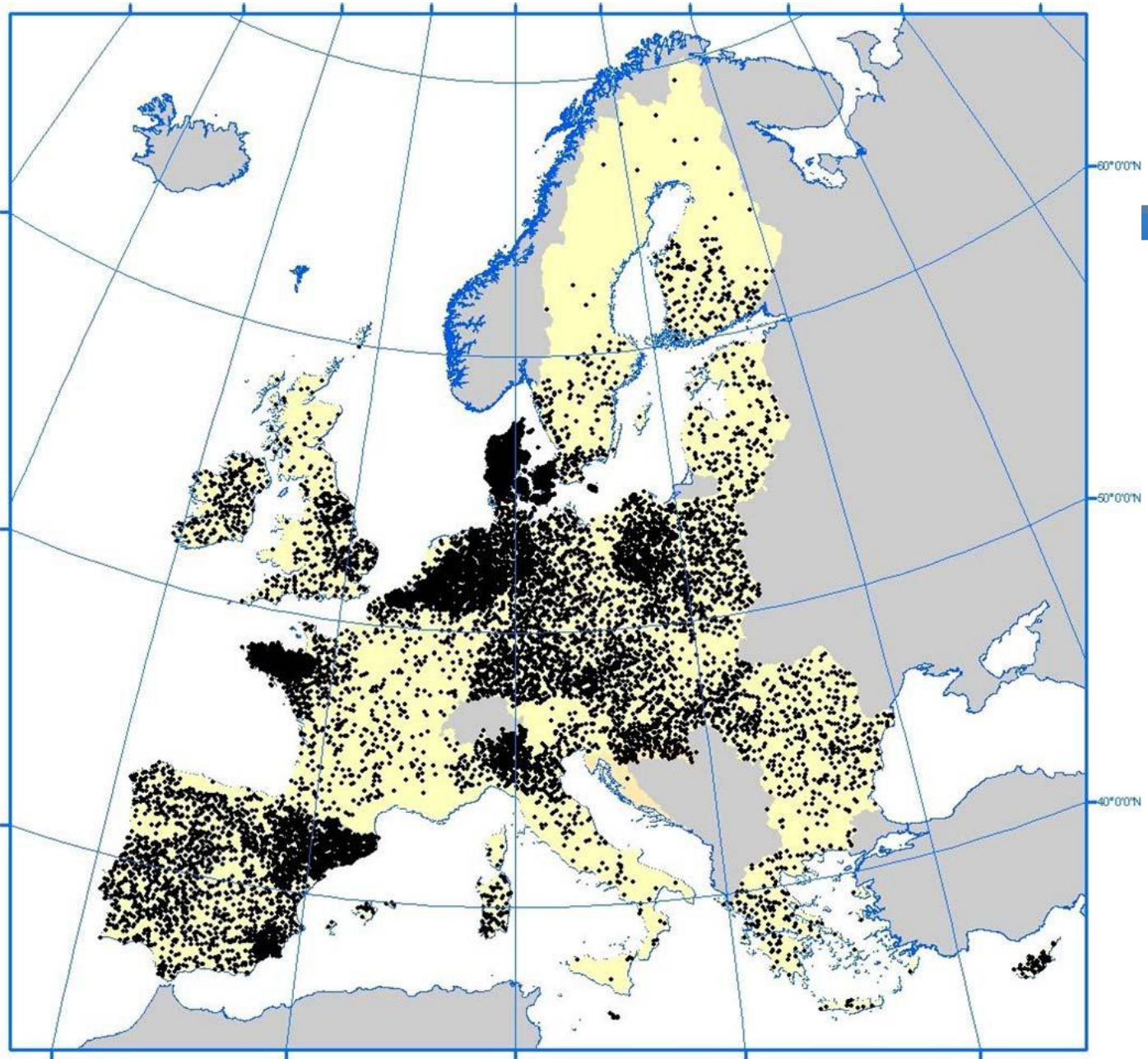
- ❖ περίπου 930 εκ. χοίροι και παραγωγή 90 εκ. τόνοι κρέατος
- ❖ 10 χώρες το 80% της παραγωγής
- ❖ Κίνα, ΕΕ και Η.Π.Α. οι κορυφαίες
- ❖ Το χοιρινό κρέας αντιπροσωπεύει περίπου το 40% της παραγωγής κρέατος υπερέχοντας σαφώς των άλλων ειδών (25% βοοειδών και 22,5% ορνίθων)

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

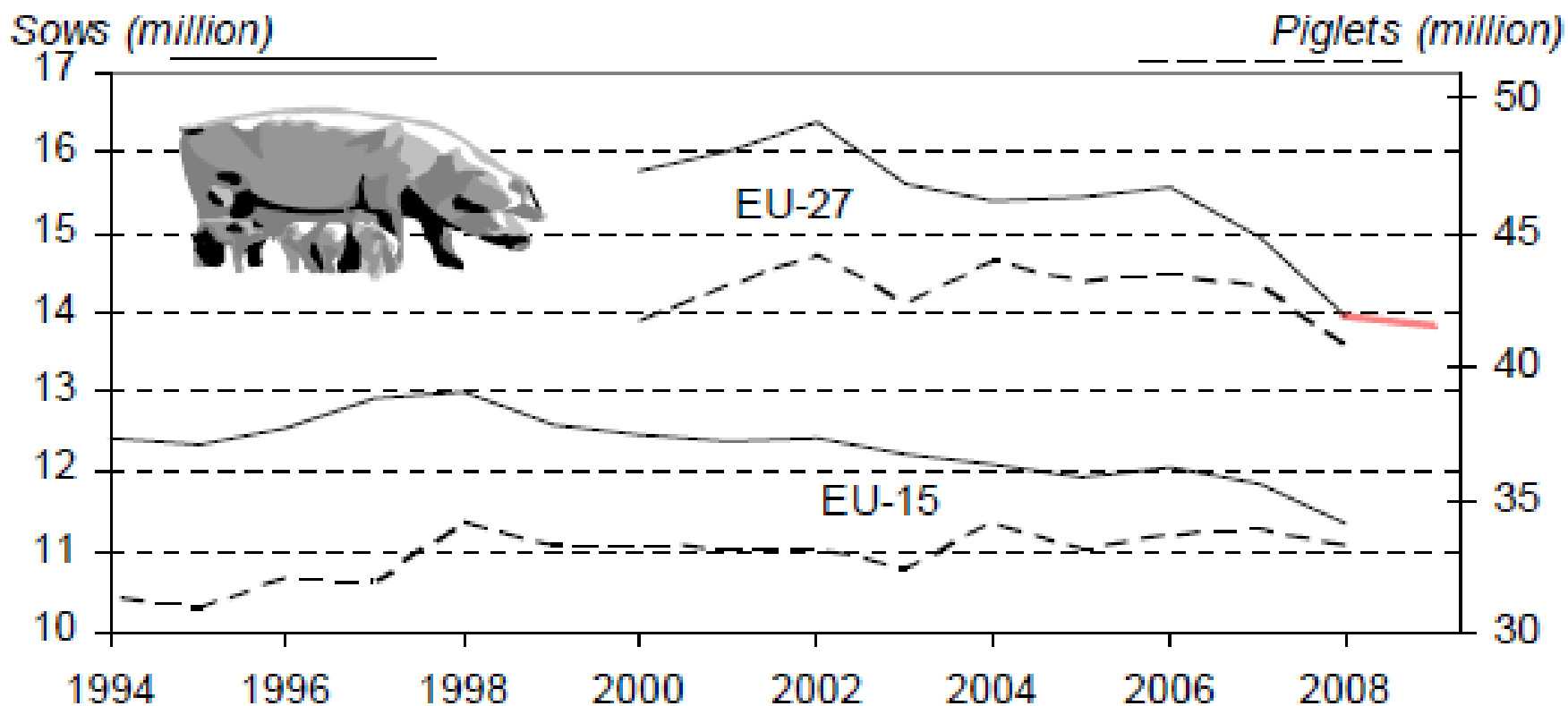
- 50% παραγωγής σε Ασία και κράτη Ειρηνικού
- 1/3 της παγκόσμιας παραγωγής - **Κίνα.**
- 30% στην Ευρώπη και Ρωσία
- 13% στη Β. Αμερική
- 5% στην Αφρική και Ν. Αμερική
- 60% του κρέατος που καταναλώνεται στα Σκανδιναβικά κράτη, 50% στην Ε.Ε., 45% στην Ιαπωνία, 35% στη Β. Αμερική είναι χοιρινό

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ - Ε.Ε.

- **Η δεύτερη παγκόσμια σε παραγωγή**
- **ΔΑΝΙΑ, ΟΛΛΑΝΔΙΑ, ΓΑΛΛΙΑ, ΒΕΛΓΙΟ**
- **Ε.Ε. (2005): 12 εκ. σύες, 120 εκ. χοίροι/έτος. Κατανάλωση 40 kg χοίρειο κρέας/άτομο/έτος.**
- **Σημαντικές μεταβολές με τη διεύρυνση της Ε.Ε.**
- **Παραγωγή χοίρειου κρέατος στην Ε.Ε.: 16 εκατ. τόνοι (1996), 18 εκατ. τόνοι (1999), 17 εκατ. τόνοι (2003)**

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ - Ε.Ε.

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ - ΕΛΛΑΔΑ

- ❖ Δεν υπάρχει χοιροτροφική παράδοση
- ❖ Πρώτες προσπάθειες τη δεκαετία του '50
- ❖ **1960- 70:** μικρή ανάπτυξη
- ❖ **1970:** δάνεια
- ❖ **1970- σήμερα:** σημαντικότετη πρόοδος

- ❖ Δομή και λειτουργία των μονάδων εκτροφής?

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ - ΕΛΛΑΔΑ

- ❖ **ΕΛΛΑΔΑ:**
- ❖ **Περίπου 951.000 χοίροι εκτρέφονταν το 1995**
- ❖ **Παραγωγή χοίρειου κρέατος: 142 χιλιάδες τόνοι (1995-1998), 132 χιλιάδες τόνοι (2003)**

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ - ΕΛΛΑΔΑ

Αποδόσεις ελληνικών χοίρων (μ.ο. 1995):

- ❖ 9,51 χοιρίδια / τοκετο - 8,12 χοιρίδια / απογαλ.,
- ❖ απώλειες στη γαλουχία: 14,62% - 3,9% στην πάχυνση
- ❖ 2,04 τοκετοί/συ/έτος / 15,95χ/συ/έτος στο σφαγείο
- ❖ Ηλικία σφαγής **168,5** ημέρες, - Σ.Β. 90-100 kg,
- ❖ Δ.Μ. 3,54
- ❖ μέση διάρκεια αναπτ. ζωής= 2,24 έτη =
- ❖ **>984 kg χοίρειο κρέας/συ/έτος (1.180 kg/συ/έτος στην Ε.Ε. των 15 κρατών)**

Πίνακας 1. Διαχρονική εξέλιξη των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων της χώρας κατά περιφέρεια (1999, 2005)

Περιφέρειες	Έτος 1999		Έτος 2005		Μεταβολή (%) 2005/1999		Έτος 2005 Εκατοστιαία συμμετοχή	
	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων
Σύνολο χώρας	36.521	969.852	44.302	1.110.109	+18,3	+14,7	100,0	100,0
Αν. Μακεδονία-Θράκη	1.834	86.162	2.170	85.300	+22,2	-1,0	4,9	7,7
Κεντρική Μακεδονία	2.611	122.927	3.894	132.490	+49,1	+7,8	8,8	11,9
Δυτική Μακεδονία	3.705	27.004	4.098	30.244	+10,6	+12,0	9,2	2,7
Θεσσαλία	5.196	171.699	5.317	187.829	+2,3	+9,4	12,0	16,9
Ήπειρος	924	134.082	1.383	164.700	+49,7	+22,8	3,1	14,8
Ιόνιοι Νήσοι	734	8.851	757	6.728	+3,1	+24,0	1,7	0,6
Δυτική Ελλάδα	7.115	126.750	8.388	185.144	+17,9	+46,1	19,0	16,7
Στερεά Ελλάδα	3.869	108.487	5.148	123.541	+33,0	+13,9	11,6	11,1
Πελοπόννησος	1.910	71.569	3.293	69.503	+72,4	-2,9	7,4	6,3
Αττική	354	18.045	383	8.703	+8,2	-51,8	0,9	0,8
Βόρειο Αιγαίο	2.255	10.623	2.085	11.296	-7,5	+6,3	4,7	1,0
Νότιο Αιγαίο	2.632	22.433	2.732	31.617	+3,8	+4,9	6,2	2,8
Κρήτη	3.112	61.220	4.654	73.015	+49,6	+19,3	10,5	6,6

Πηγή: ΕΣΥΕ, Αποτελέσματα Απογραφής Γεωργία – Κτηνοτροφία 2005

Πίνακας 2. Διαχρονική εξέλιξη της διάρθρωσης των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων κατά τάξη μεγέθους, με βάση το συνολικό αριθμό των κατεχομένων χοίρων

(Α) Κατανομή του συνολικού αριθμού των κατεχομένων χοίρων στις τάξεις μεγέθους

Τάξεις μεγέθους αριθμού χοίρων	1991		1999		2003		Μεταβολή % 2003/1991	
	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρων
1-2	23.736	30.578	24.820	34.317	24.714	37.203	4,1	21,7
3-9	4.098	18.379	6.259	27.827	9.165	40.240	123,6	118,9
10-49	2.813	55.533	3.618	73.494	6.114	126.447	117,3	127,7
50-99	583	38.639	621	41.172	972	65.882	66,7	70,5
100-199	359	48.086	330	44.430	444	57.979	23,7	20,6
200 και άνω	707	784.633	603	748.612	754	754.293	6,6	3,9
Σύνολο	32.296	975.848	36.251	969.852	42.163	1.082.044	30,5	10,9

(Β) Κατανομή του συνολικού αριθμού των κατεχομένων χοιρομητέρων στις τάξεις μεγέθους

Τάξεις μεγέθους αριθμού χοίρων	1991		1999		2003		Μεταβολή % 2003/1991		Μεταβολή % 2003/1999	
	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρ/ρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρ/ρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρ/ρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρ/ρων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός χοίρ/ρων
1-2	5.959	7.991	749	991	2.467	3.479	-58,6	-56,5	229,4	251,1
3-9	1.873	8.534	1.360	3.219	3.081	6.967	4,5	-18,4	126,5	116,4
10-49	1.337	26.014	2.297	12.655	4.797	21.306	258,8	-18,1	108,8	68,4
50-99	342	21.510	530	8.288	911	11.963	166,4	-44,4	71,9	44,3
100-199	170	21.618	290	8.901	420	9.294	147,1	-57,0	44,8	4,4
200 και άνω	117	68.628	564	95.337	748	85.188	539,3	24,1	32,6	-10,6
Σύνολο	9.798	154.295	5.790	129.391	12.424	138.197	26,8	-10,4	114,6	6,8

Πηγή: ΕΣΥΕ, Αποτελέσματα Απογραφής Γεωργία – Κτηνοτροφία 1999

Πληθυσμός εκτρεφόμενων χοίρων στην ΕΕ (2010-2011, σε εκατ.)

	2010	2011	Διαφορά	% αλλαγή		
ΕΥ-27	150,773.1 *		148,571.8 *		-2,201.3	-1.5
Βέλγιο	6,176.3	6,327.9	+151.6	+2.5		
Βουλγαρία		664.0	608.3	-55.7	-8.4	
Τσεχία	1,846.0	1,487.2	-358.8	-19.4		
Δανία	12,293.0	12,348.0	+55.0	+0.4		
Γερμανία	26,900.8	27,402.5	+501.7	+1.9		
Ελλάδα	371.7	362.2 p	-9.5	-2.6		
Ιρλανδία	1,500.4	1,552.9	+52.5	+3.5		
ΕΛΛΑΔΑ	1,087.0	1,109.0 *	+22.0	+2.0		
Ισπανία	25,704.0	25,634.9 *	-69.1	-0.3		
Γαλλία	13,922.0	13,950.0 *	+28.0	+0.2		
Ιταλία	9,321.1	9,350.8	+29.7	+0.3		
Κύπρος	463.7	438.9	-24.8	-5.3		
Λετονία	389.7	375.2 *	-14.5	-3.7		
Λιθουανία	929.4	790.3 *	-139.1	-15.0		
Λουξεμβούργο		89.4	91.3	+1.9	+2.1	
Ουγγαρία	3,169.0	3,032.0	-137.0	-4.3		
Μάλτα	69.3	46.3	-23.0	-33.2		
Ολλανδία	12,206.0	12,103.0	-103.0	-0.8		
Αυστρία	3,134.2	3,004.9	-129.3	-4.1		
Πολωνία	14,775.7	13,056.4	-1,719.3	-11.6		
Πορτογαλία		1,917.3	1,984.5 p	+67.2	+3.5	
Ρουμανία	5,428.3	5,404.2 *	-24.1	-0.4		
Σλοβενία	395.6	347.3 *	-48.3	-12.2		
Σλοβακία	687.3	580.4	-106.9	-15.6		
Φινλανδία	1,339.9	1,289.7	-50.2	-3.7		
Σουηδία	1,607.0	1,567.7	-39.3	-2.4		
Ηνωμένο Βασίλειο		4,385.0	4,326.0	-59.0	-1.3	

*= κατά προσέγγιση, Στοιχεία από EUROSTAT

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ – ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

ΦΥΛΟ:	Chordata	/	ΥΠΟΦΥΛΟ:	Gnathostomata
ΚΛΑΣΗ:	Mammalia	/	ΥΠΟΚΛΑΣΗ:	Euteria
ΤΑΞΗ:	Artiodactyla	/	ΥΠΟΤΑΞΗ:	Suiformes (Nonruminantia)
ΥΠΕΡΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:	Suoidea	/	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:	Suidae
ΓΕΝΟΣ	Sus			
ΕΙΔΟΣ	S. scrofa			
ΥΠΟΕΙΔΟΣ	S. scrofa domestica			

Διασταύρωση τριών υποειδών άγριων χοίρων:

Sus scrofa scrofa (Ευρώπη, Β. και Δ. Ασία)

Sus scrofa vittatus (ΝΑ Ασία)

Sus scrofa leucomystax (Ιαπωνία)

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ – ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

Ευρωπαϊκός αγριόχοιρος

- (Sus scrofa scrofa)
  - Πολύ περιορισμένος αριθμός
  - Ποικίλο σωματικό μέγεθος
  - Μακρύ πυκνό τρίχωμα
-
- A photograph of a wild boar (Sus scrofa scrofa) running through a green field. The boar is shown in profile, moving from left to right. It has dark, coarse fur and a prominent, slightly curved snout. The background is a blurred green field, suggesting a natural habitat.
- Πρόσθιο τμήμα (70%) > αναπτυγμένο από το οπίσθιο (30%)
  - Υψηλή ανθεκτικότητα
  - Χρωματισμός που εξυπηρετεί στην αποφυγή κινδύνων στο περιβάλλον

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ – ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

- Εποχικά πολυοιστρικά : Συζεύξεις **15/12 ως 31/01**, Τοκετοί: **Απρ.-Μάιος**
- Σύες γεννούν στην ηλικία των **2 ετών - 1 τοκετός/ συ/ έτος (4-12 χοιρίδια)**
- Νεογέννητα με διαφορετικό χρωματισμό
- προέλευση εγχώριου ελληνικού

γηγενή πληθυσμού, κέλτικων,

ιβηρικών φυλών

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ – ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

Ασιατικός αγριόχοιρος (*Sus scrofa vittatus*)

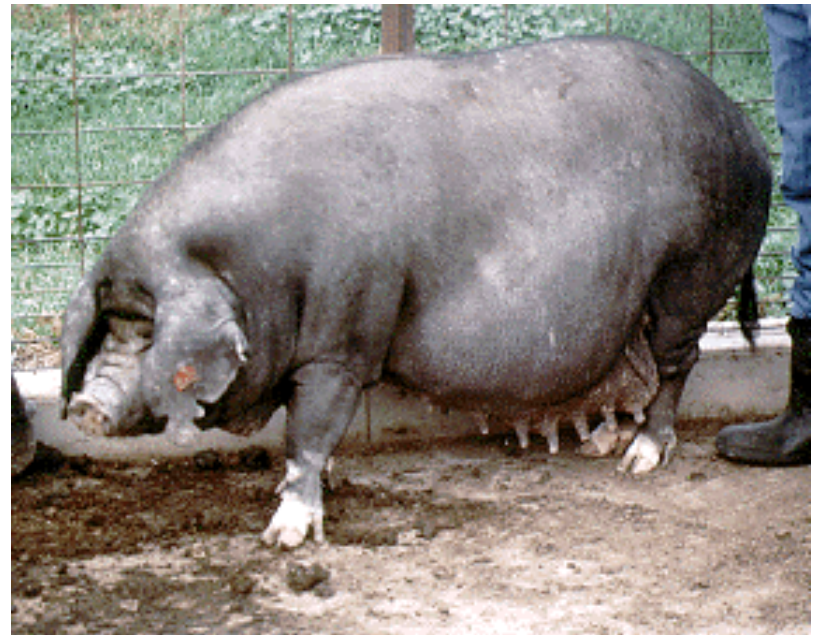
- Κυρίως στην ΝΑ Ασία
- Πρόγονος των Κινέζικων φυλών (>40 φυλές και >100 υποφυλές)
- Κοντότερο κεφάλι, ευρυμέτωπο
- ΟΧΙ δυσαναλογία σώματος (μεταξύ πρόσθιου και οπίσθιου τμήματος)
- Περιοχή διαβίωσης: Βαλτώδεις περιοχές
- Διατροφή: κυρίως υδρόβια φυτά
- *Από τις κινέζικες φυλές κατάγονται όλοι οι χοίροι υψηλής παραγωγικότητας με κοίλη κατατομή, κοντό επιρρίνιο και όρθια αυτιά*

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ – ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

Ασιατικός αγριόχοιρος (*Sus scrofa vittatus*)

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ανάλογα με την ηλικία, το φύλο και το Σ.Β.

Απογαλακτισμένα χοιρίδια,
γουρουνάκια ή γουρουνόπουλα
(αρσενικό, θηλυκό χοιρίδιο)

Γέννηση έως 25 – 30 χλγ.

Γαλουχούμενα χοιρίδια

Κατά τη διάρκεια της γαλουχίας

Νεαροί κάπροι και νεαρές σύες

Από 25 – 30 χλγ. έως αναπαραγωγή

Κάπροι και σύες ή γουρούνες

Από την 1^η επίβαση ή ΤΣ

Παχυνόμενοι χοίροι

Προορίζονται για σφαγή, διατρέφονται
εντατικά, ανεξάρτητα από το φύλο

Σφάγια χοίρων
(Β.Δ. 1-27/6/1955)

Χοιρίδιο γάλακτος: έως 22 χλγ.
Χοίρος: >22 χλγ. ανεξαρτήτως φύλου

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΠΛΑΣΗ

- Μεταβάλλεται με την πρόοδο της ηλικίας
- Υψηλή πρωιμότητα χοίρων= > ηλικία 6-8 μηνών: σωματική διάπλαση ενήλικου ζώου
- Οπίσθιο τμήμα σώματος περισσότερο αναπτυγμένο από το πρόσθιο
- Μακριά ράχη
- Πολύ ανεπτυγμένες μυϊκές μάζες στην περιοχή πλησίον της λεκάνης
- Κοντά άκρα
- 70% συνολικού βάρους σφαγίου = Τμήμα πίσω από το ακρώμιο

ΚΕΦΑΛΙ

- ❖ Κοντό και ευρυμέτωπο
- ❖ **Μακρύ και στενό** σε αβελτίωτους και με διατροφικά προβλήματα χοίρους
- ❖ Πολύ κοντό= μη ανθεκτικό και πολύ πρώιμο ζώο που αποδίδει σχετικά παχύτερο σφάγιο (**Small White**)
- ❖ **Large White, Berkshire, Hamshire:** Κοίλη κατατομή
- ❖ **Landrace, Large Black, Normande:** Ευθεία κατατομή

ΚΕΦΑΛΙ

- ❖ **Αυτιά** = Πλούσιο αγγειακό δίκτυο – θερμορύθμιση
- ❖ **Ακρορρίνιο** = Ρύγχος (ισχυρός χόνδρος) - Εργαλείο εκσκαφής
- ❖ **Δόντια**
- Νεογέννητα χοιρίδια : ακραίοι τομείς και κυνόδοντες δυο γνάθων
- Κοπή δοντιών για την αποφυγή τραυματισμού θηλών (μαστίτιδες-> μείωση γαλακτοπαραγωγής-> μειωμένη ανάπτυξη – καχεξία – μείωση παραγωγικότητας και οικονομικών δεικτών εκτροφής)

ΚΕΦΑΛΙ

ΚΕΦΑΛΙ

ΚΟΡΜΟΣ

Ακρώμιο:

- Ευρύ και αδιάκριτο
- Μη ορατοί ωμοπλατιαίοι χόνδροι
- Ανεπτυγμένες μυϊκές μάζες περιοχής.
- **Αυλακωτό ακρώμιο:**

Άρρωστα ζώα ή με ελλιπή διατροφή = Εμφανής ωμοπλατιαίοι χόνδροι πιο πάνω από τις ακανθώδεις αποφύσεις των σπονδύλων

ΚΟΡΜΟΣ

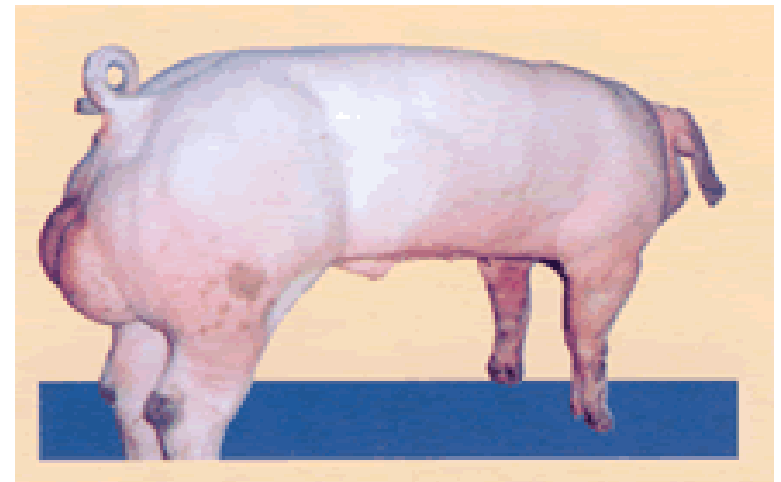
Ράχη και οσφύς

- Μακριές και ευρείες με ανεπτυγμένες μυϊκές μάζες
- υπερβολικά μακριά ράχη = Μη επιθυμητή λόγω χαλαρούς σύνδεσης σπονδύλων
- Κύρια ελαττώματα
- ✓ **κοίλη ράχη, κυρτή ράχη**, μειωμένη ανάπτυξη μυών κατά μήκος της ράχης και στην οσφυϊκή χώρα
- ✓ **κυματοειδής ράχη (ραχιτισμός)**: Διατροφικά σφάλματα, λάθη επιλογής γεννητόρων

ΚΟΡΜΟΣ

Λεκάνη

- Ευρεία με ανεπτυγμένες μυϊκές μάζες
- Επιθυμητό χαρακτηριστικό = Διπλογλουτισμός (*Pietrain, Belgian Landrace*) = μεγαλύτερος χρόνος πάχυνσης

ΚΟΡΜΟΣ

Ουρά

- Επιθυμητή η υψηλή έκφυση
- Χαμηλή έκφυση => ανεπιθύμητη μυϊκή ανάπτυξη μυϊκών μαζών οσφυϊκής χώρας
- αποφυγή κανιβαλισμού: Κοπή ουράς πρώτες ημέρες μετά τη γέννηση

ΚΟΡΜΟΣ

Θώρακας:

- Ευρύς, βαθύς, κυλινδρικός
- Επάνω μέρος πλευρών = καμπυλωτό σχήμα
- Κάλυψη ωμοβραχιόνιας χώρας από ανεπτυγμένες μυϊκές μάζες
- Ελαττώματα περιοχής:
- Στενός και «πλακιασμένος» θώρακας,
- αβαθής θώρακας
- ωμοπλάτη που περιβάλλεται από μικρής ανάπτυξης μυϊκές μάζες =
Νοσούντα ζώα ή ελλιπής διατροφή

ΚΟΡΜΟΣ

▪ Κοιλιά

- ✓ Μακριά και κυλινδρική (πτώση μετά το 2^ο – 3^ο τοκετό στις σύες)
- ✓ Τεντωμένα τοιχώματα **χωρίς την ύπαρξη κοιλότητας** στη χώρα του κενεώνα (φυσιολογική μικρού βάθους στο τέλος της κυοφορίας)
- ✓ **Ελάττωμα: Κοιλιά λαγωνικού** = ανεπιθύμητη κατανομή λίπους – σφάλματα διατροφής

▪ Μηρός

- ✓ Κάλυψη από **ανεπτυγμένες μυϊκές μάζες** (παραμήρια εξέχουν)
- ✓ Ελαττώματα: Μειωμένη ανάπτυξη μυϊκών μαζών, μη στρογγυλά παραμήρια

ΑΚΡΑ

- **ΕΥΡΥΣ ΚΥΛΙΝΔΡΟΣ ΣΤΗΡΙΓΜΕΝΟΣ ΕΠΑΝΩ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΑ ΣΠΙΡΤΑ**
- Μεγάλη πρωιμότητα και ταχεία ανάπτυξη = γρήγορη οστεοποίηση (κοντά άκρα), υπερανάπτυξη μυϊκών μαζών που δεν συμβαδίζει με αντίστοιχη ανάπτυξη καρδιάς και πνευμόνων (ευαισθησία σε stress)
- Μυϊκές μάζες αντιβράχιου και κνήμης = αυξάνουν την αξία του σφάγιου
- Τμήμα κάτω από τον καρπό και τον τارسό: Πρέπει να είναι ισχυρό και απαλλαγμένο από αρθρίτιδες, κατάγματα κ.λπ. - λόγω σφαλμάτων διατροφής (έλλειψη ασβεστίου), περιβάλλοντος διαβίωσης (διάστημα μεταξύ εσχάρων), νοσημάτων (π.χ. αφθώδης πυρετός, Glasser)

ΑΚΡΑ

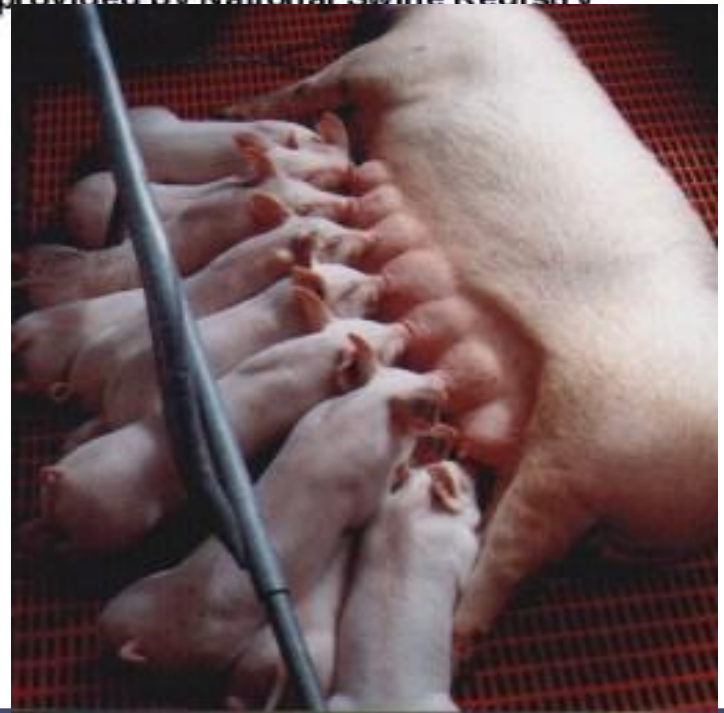
- **Ελαττώματα άκρων** = Αίτιο απομάκρυνσης ζώων αναπαραγωγής και μείωσης παραγωγικών παραμέτρων εκτροφής
- **Αρνητική συσχέτιση** μεταξύ **M.H.A.** - ευθύτητας μετακαρπίων + κυνήποδα
- **Θετική συσχέτιση** μεταξύ ανάπτυξης μυϊκών μαζών οπίσθιου τμήματος άκρων και Δ.Μ.
- Καλή ανάπτυξη άκρων, ομαλή στήριξη και βάδιση, φυσιολογική ανάπτυξη χηλών = **κριτήριο επιλογής ζώων αναπαραγωγής**

ΜΑΣΤΟΙ

- ❑ Αδενώδης υφή, καλή ανάπτυξη θηλών.
- ❑ Ανάπτυξη από οπίσθια στερνική -> κάτω κοιλιακή -> βουβωνική χώρα.
- ❑ Κατανομή σε δυο παράλληλες σειρές
- ❑ Απόσταση 8-10 cm ανάμεσα στους δυο στίχους θηλών.
- ❑ Ίδια κατανομή μικρότερων θηλών και **στα ♂**
- ❑ Πρέπει να υπάρχουν σε ♂ και ♀ τουλάχιστον **6-7 ζεύγη θηλών**
(*< 6 = αποκλεισμός από αναπαραγωγή*)
- ❑ **Πρόσθια ζεύγη (θωρακικοί μαστοί):** Μεγαλύτερη ανάπτυξη και υψηλότερη γαλακτοπαραγωγή από τα οπίσθια (βουβωνικοί μαστοί)

provided by National Swine Registry

ΜΑΣΤΟΙ

Ελαττώματα μαστών

- **Λιπώδης μαστοί** = Αυξημένη κατανάλωση τροφής (ή αυξημένη ενέργεια στην τροφή) κατά την κυοφορία
- **Υποανάπτυκτοι μαστοί:** Ελλιπής διατροφή κυρίως κατά το τελευταίο στάδιο της κυοφορίας ή γενετικοί παράγοντες (ζώο χαμηλής γαλακτοπαραγωγής). *Όταν ορισμένοι μαστοί δεν έχουν αναπτυχθεί=> μικρό μέγεθος τοκετοομάδας, μαστίτιδες, ατρησία ή απόφραξη θηλής (συμφύσεις μετά από φλεγμονή)*
- **Μικρή θηλή:** Ευαίσθητη σε μαστίτιδες – μικρή ανάπτυξη μαστών=> αδυναμία θηλασμού
- **Τυφλή θηλή:** Συγγενές ελάττωμα διάπλασης ή λόγω συμφύσεων=> αδυναμία θηλασμού
- **Θηλή κρατήρας:** κληρονομικότητα - μικρή θηλή στο βάθος κοιλότητας=> αδυναμία θηλασμού

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

- **Λευκός:** Landrace, Large white

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

- **Μαύρος:** Large Black

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

- **Καστανός:** Duroc

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

- Μαύρος με λευκή περιμετρική ζώνη: **Hamshire**

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

- Μαύρος με 6 λευκά σημεία:

Berkshire

Poland China

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

- **Λευκός με μαύρες κηλίδες:**

**Spotted Poland
China**

Pietrain (φαιές κηλίδες)

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

- Duroc X λευκές φυλές: Καστανές ή κίτρινες κηλίδες
- Hamshire X λευκές φυλές: Μαύρες κηλίδες
- Pietrain X λευκές φυλές: Φαιές κηλίδες

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

- ❖ Στη γέννηση: τομείς και κυνόδοντες
- ❖ Η εκτίμηση είναι δύσκολη και επισφαλής
- ❖ Εκτίμηση με κριτήριο το Σ.Β.
- ❖ - τα στοιχεία θεωρούνται ενδεικτικά και μόνο

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

- Μεταβολές κοπτήρων οδόντων: Μη πρακτική και σίγουρη μέθοδος (αντίθετα με τα ιπποειδή και τα μηρυκαστικά)
- Μεταβολές δοντιών ανάλογα με την ηλικία:
- **Γέννηση= Ύπαρξη ακραίων τομέων και κυνόδοντων στις δυο γνάθους**
- 6 ημερών= Εμφάνιση α' γομφίων
- 15-20 ημερών= Εμφάνιση μέσων τομέων κάτω γνάθου
- 20 ημερών= Παράμεσοι τομείς
- 25-30 ημερών= Μέσοι τομείς άνω γνάθου
- 45 ημερών= Παράμεσοι τομείς κάτω γνάθου
- 6 μηνών= Μόνιμοι ακραίοι
- 8-9 μηνών= Μόνιμοι κυνόδοντες
- 1 έτους= Πλήρης αντικατάσταση όλων των κοπτήρων και των κυνόδοντων
- Κάπροι 2-2,5 ετών: Κυνόδοντες εξέχουν των χειλέων
- **ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΤΟ Σ.Β. ΩΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ**
- **Σήμανση με πλαστικά ενώτια.**

Σ.Β. των χοίρων ανάλογα με την ηλικία τους

Ηλικία	Σ.Β. (χλγ.)	
	Αρσενικά	Θηλυκά
Γέννηση	0,8 - 1,5	0,8 - 1,5
4 εβδομ.	6 - 8	6 - 8
8 εβδομ.	12 - 16	12 - 16
10 εβδομ.	18 - 22	18 - 22
3 μήνες	22 - 34	20 - 32
4 μήνες	30 - 45	30 - 43
6 μήνες	45 - 80	45 - 75
8 μήνες	70 - 100	60 - 100
10 μήνες	110 - 140	100 - 130
1 έτος	130 - 170	110 - 160
2 έτη	170 - 240	150 - 220
3 έτη	200 - 260	160 - 230

ΣΗΜΑΝΣΗ

Fig. 2 Ear notching pliers

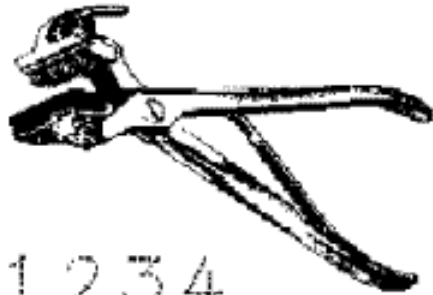
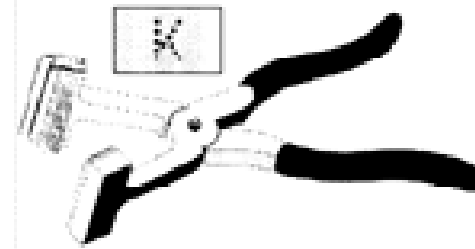

Fig. 3 Ear tattooing pliers and needle imprint

Fig. 4 Plastic ear tags

Στιγματισμός

ΣΗΜΑΝΣΗ

Πλαστικό ενώτιο

401F

485S POW-R-CEPS PLIER

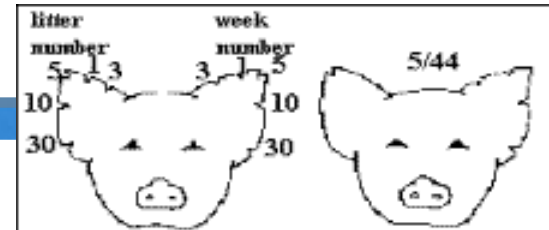
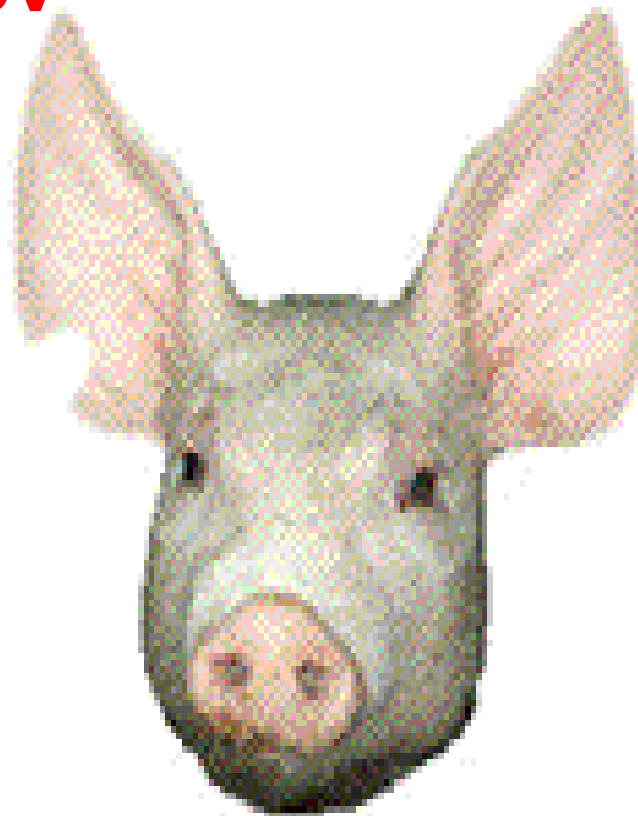
404F

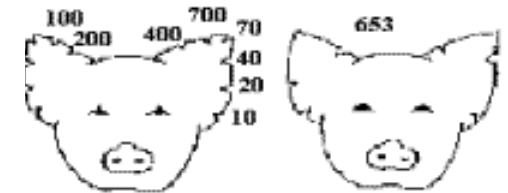
ΣΗΜΑΝΣΗ

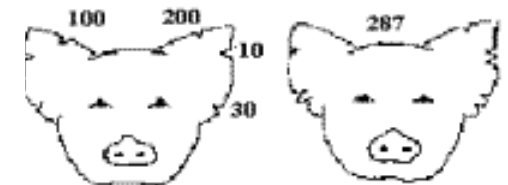
Fig. 2 Ear notching pliers

Identifying litter and week of birth

Identifying individual pigs or litters

Identifying individual litters

Identifying individual pigs (system recommended by Australian Pig Breeders' Society)

Εγκοπές αυτιών